

فنی و بهداشتی باعث افزایش مشکلات بهداشتی جامعه می‌گردد و به جای بهبود کمی و کیفی سطح سلامت، موجبات ابتلای افراد به بیماریهای مختلف را فراهم می‌آورد (۶).

در تحقیقات انجام شده در حوزه اماکن ورزشی، شاخص‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته‌اند. یکی از تحقیقات داخلی در این حوزه توسط عبداللهی (۷) انجام شده است که "تعیین و بررسی الگوی راهبردی ایمن سازی اماکن ورزشی شهرداری منطقه نه تهران با استفاده از مدل هفت اس" می‌باشد و در تحقیق خود به این نتیجه رسید که رابطه مستقیمی بین متغیرهای آگاهی مسئولان مکان‌های ورزشی، برنامه ریزی‌های عملیاتی، نبود آگاهی از وضعیت ایمنی، حمایت مسئولان، ایمن بود تجهیزات و تاسیسات، حضور مربی و پزشک در محل ورزشگاه و استاندارد محیطی با ایمنی و بیمه در ورزشگاه وجود دارد. همچنین حسامی و همکاران (۸) در "تبیین وضعیت ایمنی استادیوم‌های فوتبال لیگ حرفه‌ای کشور" متوجه شدند که وضعیت ایمنی استادیوم‌ها در شرایط مناسبی نیستند و هیچ یک از استادیوم‌های فوتبال تخصصی برای این رشته احداث نگردیده و برای بهتر شدن آنها نیازی به احداث زمین دو و میدانی در دور زمین نبوده و باید فنس‌های اطراف زمین را بردارند و در ساخت و سازها باید تلاش گردد که مصالح و موادی مورد استفاده قرار گیرد که هیچ خطری برای مشتریان، تماشاچیان و ورزشکاران بوجود نیاید.

اما در مهم‌ترین تحقیقات خارجی مرتبط با موضوع تحقیق، فینچ (۹) و همکاران (۹)، به "بررسی اقدامات ایمنی در باشگاه‌های ورزشی شهر هیوم استرالیا" پرداخته و به این نتیجه رسیدند که ۵۲ درصد از باشگاه‌های ورزشی مورد مطالعه دارای خط مشی و اهداف مکتوب در مورد رفاه مشارکت کنندگان و سلامتی خود ورزشکاران و تماشاگران هستند. ۸۱ درصد از این باشگاه‌ها بخشی از فضای ورزشی خود را برای گرم کردن ورزشکاران قبل از مسابقه اختصاص می‌دادند. در باشگاه‌های ورزشی مورد مطالعه از انواع گوناگون تجهیزات حفاظتی برای پیشگیری از آسیب‌های ورزشی استفاده می‌کردند. اجباری بودن استفاده از تجهیزات ورزشی در ۶۳ درصد از این باشگاه‌ها دیده می‌شد. مورد بازبینی قرار دادن ۸۸ درصد زمین‌های ورزشی مخصوص آموزش و مسابقات خود توسط این باشگاه‌ها به طور هفتگی را نشان می‌داد. ۶۱ درصد از این باشگاه‌ها گزارش دادند که باید ایمنی زمین‌های بازی و زمین‌های اطراف آنها را توسعه بدهند. و بقیه‌ی زمین‌های بازی باشگاه‌های مورد مطالعه از نظر ایمنی دارای وضعیت خوبی بودند. همچنین زازیرین (۱۰) و همکاران (۱۰) با بررسی "سیاست‌های ایمنی باشگاه‌های فوتبال استرالیا" به این نتیجه رسیدند که عدم اجرای سیاست‌های ایمنی در باشگاه‌های فوتبال استرالیا از عدم آگاهی مدیران و کارکنان از نکات ایمنی و ساختار نامناسب استادیوم‌های فوتبال و فقدان منابع مالی مورد نیاز را مهم‌ترین علت‌ها دانستند. در نهایت تیلور و توهی (۱۱) پس از بررسی "اقدامات امنیتی در یک رویداد ورزشی" به این نتیجه رسیدند که فلسفه مدیریت ریسک از فرایندها و شیوه‌های تأمین ایمنی و امنیت رویدادهای ورزشی به شمار می‌رود. گولا و همکاران (۱۲) در مطالعه خود با عنوان مسائل طراحی و بهداشت در اماکن ورزشی. یک مطالعه آزمایشی که مراکز تناسب اندام را با استفاده از یک ابزار چند رشته‌ای بررسی می‌کند به این نتیجه

1 Finch

2 Zazryn

3 Taylor and Toohey

رسیدند که مراکز تناسب اندام مورد از جنبه‌هایی مانند مکان، بعد، نگهداری و غیره از دیدگاه طراحی، بهداشت و ایمنی در وضعیت مناسبی قرار دارند.

شهرستان نمین یکی از قطب‌های اصلی پرورش قهرمان‌های ورزشی در رشته‌های متعدد است، با این حال اماکن ورزشی این شهر از استاندارد بالا برخوردار نیستند و ایمنی و بهداشت این اماکن مطلوب نیست. از آنجا که قشر ورزشکاران و مراجعه‌کنندگان به امر ورزش در شهرستان نمین شایان توجه است و از طرفی سلامت جسمی و روحی هر جامعه ارتباط مستقیم با سلامت جوانان و نوجوانان دارد، از اینرو مطالعه ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی با توجه به حجم و تنوع زیاد برنامه‌های ورزشی آموزشی، تفریحی و رقابتی در بین شهروندان شهرستان نمین می‌تواند در جهت تقویت و بهبود این فضا و پیشگیری از بروز صدمات و مشکلاتی که علاوه بر عوارض مخرب جسمانی به عنوان یک عامل بازدارنده نزد شرکت‌کنندگان و علاقه‌مندان در گرایش به فعالیتهای بدنی و ورزشی در دانشگاه مطرح است، مؤثر باشد. بنابراین با توجه به اهمیت ایمنی و بهداشت در اماکن ورزشی شهرستان نمین و با وجود خلاء تحقیقاتی در این زمینه، هدف از تحقیق حاضر بررسی وضعیت ایمنی و بهداشتی اماکن ورزشی شهرستان نمین است.

روش‌شناسی پژوهش

تحقیق حاضر به لحاظ روش مورد استفاده، پیمایشی است و برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز از روش میدانی استفاده شد. با توجه به اینکه برای اندازه‌گیری متغیرها از ابزار پرسشنامه استفاده شده است، بنابراین روش مورد استفاده کمی است. جامعه آماری تحقیق حاضر را کلیه مشتریان اماکن ورزشی شهرستان نمین در سال ۱۴۰۱ تشکیل می‌دهند که تعداد آنها برابر ۱۴۵۰ نفر می‌باشد. جهت تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد و تعداد نمونه برابر ۳۰۵ نفر بدست آمد که با روش نمونه طبقه‌ای (بر حسب جنسیت و رشته ورزشی) استفاده شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از روش میدانی استفاده شد. برای گردآوری اطلاعات از چک‌لیست محقق ساخته استفاده شد. برای جمع‌آوری اطلاعات این چک‌لیست، از مشاوره با اساتید دانشگاهی در حوزه مدیریت ورزشی استفاده شد و با استفاده از پرسشنامه صالحی (۱۳) در حوزه ایمنی و بهداشت اماکن و پس از مشاوره با افراد صاحب نظر در امر باشگاه‌داری، سوالات پرسشنامه طراحی شد. پس از کسب مجوز از اداره ورزش و جوانان، به اماکن ورزشی شهرستان نمین مراجعه شد و پرسشنامه طراحی شده در بین نمونه‌های آماری توزیع و جمع‌آوری شد. جهت سنجش روایی پرسشنامه از اعتبار محتوایی استفاده شده است، به این نحو که پرسشنامه‌ها در اختیار اساتید قرار گرفته و نظرات آنها در مورد اینکه آیا پرسشنامه‌ها ابزار خوبی برای سنجش متغیرها هستند خواسته شد که مورد تایید ایشان بود. برای سنجش ضریب پایایی پرسشنامه‌ها نیز از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. در مرحله اول تعداد ۳۰ نفر به عنوان نمونه اولیه انتخاب شده و ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد و با توجه به بالا بودن پایایی توزیع پرسشنامه‌ها ادامه یافت و در مرحله نهایی نیز آلفای کرونباخ برای تعداد کل پرسشنامه محاسبه شد.

جدول ۱- ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه

متغیر	ضریب آلفای کرونباخ
ایمنی و بهداشت جایگاه تماشاگران	۰/۸۴
ایمنی و بهداشت درب‌های ورودی و خروجی	۰/۷۸
ایمنی و بهداشت سرویس‌های بهداشتی	۰/۷۹
ایمنی و بهداشت رختکن و دوش‌ها	۰/۸۱
ایمنی و بهداشت تهویه و دماساز رختکن‌ها	۰/۸۲
ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی	۰/۸۴
کل پرسشنامه	۰/۸۲

برای تحلیل فرضیه‌های تحقیق از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شد. عملیات آماری با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ی ۲۴ انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش

جدول ۲- نتایج آزمون T تک نمونه‌ای برای مشخص کردن وضعیت ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی شهرستان نمین

متغیر	میانگین	انحراف معیار	معیار مقایسه = ۳			
			t	درجه آزادی	سطح معنی داری	اختلاف میانگین
ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی	۳/۱۴	۰/۳۲	۷/۵۸	۳۰۴	۰/۰۰۱	۰/۱۴

طبق نتایج جدول فوق و با توجه به اینکه برای سطح اطمینان ۰/۹۵، سطح معنی داری خطای آزمون (sig) کمتر از ۰/۰۵ است و از آنجا که میانگین بدست آمده برای ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی شهرستان نمین (۳/۱۴) بیشتر از معیار مقایسه (۳) است.

۳= حد وسط گزینه های پرسشنامه) است، بنابراین می توان گفت که ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد.

جدول ۳- نتایج آزمون T تک نمونه ای برای مشخص کردن وضعیت ایمنی و بهداشت جایگاه تماشاگران اماکن ورزشی شهرستان نمین

متغیر	میانگین	انحراف معیار	معیار مقایسه=۳			
			t	درجه آزادی	سطح معنی داری	اختلاف میانگین
ایمنی و بهداشت جایگاه تماشاگران اماکن ورزشی	۳/۴۲	۰/۶۰	۱۲/۳۲	۳۰۴	۰/۰۰۱	۰/۴۲

طبق نتایج جدول فوق و با توجه به اینکه برای سطح اطمینان ۰/۹۵، سطح معنی داری خطای آزمون (sig) کمتر از ۰/۰۵ است و از آنجا که میانگین بدست آمده برای ایمنی و بهداشت جایگاه تماشاگران اماکن ورزشی شهرستان نمین (۳/۴۲) بیشتر از معیار مقایسه (۳= حد وسط گزینه های پرسشنامه) است، بنابراین می توان گفت که ایمنی و بهداشت جایگاه تماشاگران اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد.

دانشگاه محقق اردبیلی

جدول ۴- نتایج آزمون T تک نمونه ای برای مشخص کردن وضعیت ایمنی و بهداشت درب های ورودی و خروجی اماکن ورزشی شهرستان نمین

متغیر	میانگین	انحراف معیار	معیار مقایسه = ۳			
			t	درجه آزادی	سطح معنی داری	اختلاف میانگین
ایمنی و بهداشت درب های ورودی و خروجی اماکن ورزشی	۳/۴۰	۰/۶۳	۱۱/۲۴	۳۰۴	۰/۰۰۱	۰/۴۰

طبق نتایج جدول فوق و با توجه به اینکه برای سطح اطمینان ۰/۹۵، سطح معنی داری خطای آزمون (sig) کمتر از ۰/۰۵ است و از آنجا که میانگین بدست آمده برای ایمنی و بهداشت درب های ورودی و خروجی اماکن ورزشی شهرستان نمین (۳/۴۰) بیشتر از معیار مقایسه (۳= حد وسط گزینه های پرسشنامه) است، بنابراین می توان گفت که ایمنی و بهداشت درب های ورودی و خروجی اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد.

جدول ۵- نتایج آزمون T تک نمونه ای برای مشخص کردن وضعیت ایمنی و بهداشت سرویس های بهداشتی اماکن ورزشی شهرستان نمین

متغیر	میانگین	انحراف معیار	معیار مقایسه = ۳			
			t	درجه آزادی	سطح معنی داری	اختلاف میانگین
ایمنی و بهداشت سرویس های بهداشتی اماکن ورزشی	۲/۷۶	۰/۶۰	-۶/۷۶	۳۰۴	۰/۰۰۱	-۰/۲۴

طبق نتایج جدول فوق و با توجه به اینکه برای سطح اطمینان ۰/۹۵، سطح معنی داری خطای آزمون (sig) کمتر از ۰/۰۵ است و از آنجا که میانگین بدست آمده برای ایمنی و بهداشت سرویس های بهداشتی اماکن ورزشی شهرستان نمین (۲/۷۶) کمتر از معیار مقایسه (۳= حد وسط گزینه های پرسشنامه) است، بنابراین می توان گفت که ایمنی و بهداشت سرویس های بهداشتی اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار ندارد.

جدول ۶- نتایج آزمون T تک نمونه ای برای مشخص کردن وضعیت ایمنی و بهداشت رختکن و دوش های اماکن ورزشی شهرستان نمین

متغیر	میانگین	انحراف معیار	معیار مقایسه = ۳			
			t	درجه آزادی	سطح معنی داری	اختلاف میانگین
ایمنی و بهداشت رختکن و دوش های اماکن ورزشی	۳/۲۷	۰/۶۶	۷/۱۵	۳۰۴	۰/۰۰۱	۰/۲۷

طبق نتایج جدول فوق و با توجه به اینکه برای سطح اطمینان ۰/۹۵، سطح معنی داری خطای آزمون (sig) کمتر از ۰/۰۵ است و از آنجا که میانگین بدست آمده برای ایمنی و بهداشت رختکن و دوش های اماکن ورزشی شهرستان نمین (۳/۲۷) بیشتر از معیار مقایسه (۳= حد وسط گزینه های پرسشنامه) است، بنابراین می توان گفت که ایمنی و بهداشت رختکن و دوش های اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد.

جدول ۷- نتایج آزمون T تک نمونه ای برای مشخص کردن وضعیت ایمنی و بهداشت تهویه و دماساز رختکن های اماکن ورزشی شهرستان نمین

متغیر	میانگین	انحراف معیار	معیار مقایسه = ۳			
			t	درجه آزادی	سطح معنی داری	اختلاف میانگین
ایمنی و بهداشت تهویه و دماساز رختکن های اماکن ورزشی	۲/۸۲	۰/۶۰	-۴/۹۷	۳۰۴	۰/۰۰۱	-۰/۱۸

طبق نتایج جدول فوق و با توجه به اینکه برای سطح اطمینان ۰/۹۵، سطح معنی داری خطای آزمون (sig) کمتر از ۰/۰۵ است و از آنجا که میانگین بدست آمده برای ایمنی و بهداشت تهویه و دماساز رختکن های اماکن ورزشی شهرستان نمین (۲/۸۲) کمتر از معیار مقایسه (۳= حد وسط گزینه های پرسشنامه) است، بنابراین می توان گفت که ایمنی و بهداشت تهویه و دماساز رختکن های اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار ندارد.

بحث و نتیجه گیری

بر اساس نتایج بدست آمده از تحقیق، ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد. با توجه به رشد و توسعه ی ورزش در ابعاد مختلف به نظر می رسد جهت حفظ این فرآیند سیستم ورزش کشور باید با نگاهی جامع و همه جانبه شرایطی را فراهم نماید تا نه تنها این روند رو به رشد را ادامه دهد، بلکه در جهت افزایش ضریب امنیت و ایمنی اماکن ورزشی که عامل مهمی در گسترش ورزش و حفظ سلامت شرکت کنندگان است گام اساسی بردارد، از این رو جهت رسیدن به این هدف یکی از وظایف مهم مسئولان ورزش کشور آگاهی از انتظارات و نیازهای تماشاگران و ورزشکاران است. نتایج تحقیق با یافته های تحقیق عبدوی و همکاران (۱۴) همسویی و مشابهت دارد. چرا که نتایج تحقیق حاضر نیز نشان می دهد که وضعیت شاخص تجهیزات و لوازم ورزشی در حد متوسط قرار دارد. نتایج تحقیق با یافته های تحقیق حسامی و همکاران (۸) همخوانی ندارد. چرا که بر خلاف یافته های نتایج تحقیق حاضر، نتایج تحقیق یاده شده نشان می دهد که وضعیت ایمنی استادیوم ها در شرایط مناسبی نیستند.

همچنین ایمنی و بهداشت جایگاه تماشاگران اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد. یک راه بسیار موثر برای کاهش موانع اقتصادی برنامه های ورزشی، افزایش و نیز حفظ تماشاگران برای تیمهای ورزشی است. دلیل این امر این است که تماشاگران، یکی از عناصر مهم و تاثیرگذار در موفقیت تیمهای ورزشی هستند و حاضرند برای استفاده از رویدادهای ورزشی هزینه کنند. داشتن تماشاگران زیاد، منابع درآمدی پایداری را از جمله افزایش فروش بلیط، فروش مواد غذایی در استادیوم، پارکینگ و نیز محصولات و یادبودهای باشگاه برای تیم های ورزشی فراهم می آورند. اما تماشاگران برای حضور در ورزشگاه، نیاز به جایگاه استاندارد با امکانات مناسب نیاز دارند. به عبارتی می توان گفت که نظافت، راحتی، سهولت دسترسی، امکان دید مناسب به میدان ورزشی از عواملی هستند که ایمنی و بهداشت جایگاه ها را تعیین می کنند. نتایج تحقیق با یافته های تحقیق نادریان جهرمی و همکاران (۱۵) همخوانی دارد. چرا که در تحقیق یاد شده نیز همچون تحقیق حاضر رابطه معناداری بین شاخص های امنیت با احساس راحتی تماشاچیان مشاهده شد. نتایج تحقیق با یافته های تحقیق کبودانی و همکاران (۱۶) همخوانی ندارد. چرا که بر خلاف یافته های نتایج تحقیق حاضر، نتایج تحقیق یاده شده نشان می دهد که اماکن ورزشی تیراندازی با کمان شهر تهران در وضعیت ضعیفی هستند.

در ادامه نتایج نشان می دهد که ایمنی و بهداشت درب های ورودی و خروجی اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد. ایمنی و بهداشت درب های ورودی و خروجی اماکن ورزشی، از عوامل مهم و موثر بر ایمنی این اماکن هستند. خروجی ها باید طوری طراحی شوند که حداقل فضا را به خود اختصاص دهند، در هر ساختمان باید حداقل دو خروجی باشد و دور از همدیگر قرار گیرند، عرض خروجی ها باید حداقل سه متر باشد، تعداد خروجی ها باید متناسب با تعداد تماشاگران مناسب باشد، درب های خروجی باید دو لنگه باشند و هیچ ستونی بین آنها نباشد، درها باید ضد آب و از مواد غیرقابل احتراق باشد، در جلوی درب ها باید از موکت یا حصیر استفاده شود تا از ورود خاک و گل به داخل سالن جلوگیری شود و بهتر است درها به صورت تاشو یا کشویی باشند. نتایج تحقیق با یافته های تحقیق صالحی (۱۳) همسویی و مشابهت دارد. چرا که نتایج تحقیق حاضر نیز نشان می دهد که وضعیت ایمنی سالن های فوتسال شهر اردبیل در وضعیت مطلوبی قرار دارند.

در نهایت نتایج نشان می‌دهد که ایمنی و بهداشت رختکن و دوش‌های اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد رختکن‌ها و دوش‌های اماکن ورزشی از مهم‌ترین موارد در بهداشت این امکان هستند. بنابراین مواردی همچون مدیریت ایمنی تجهیزات ورزشی، مدیریت بهداشتی تجهیزات ورزشی، مدیریت پیشگیری از آسیب‌گیر کردن، پیشگیری از لغزیدن و لیز خوردن، پیشگیری از بیماری‌های واگیر، پیشگیری از شیوع بیماری‌های پوستی (رشد جلبک، باکتری، ویروس)، تجهیزات کمک‌های اولیه و تجهیزات ضدعفونی و گندزدایی باید در این مکان‌ها رعایت شود. نتایج تحقیق با یافته‌های تحقیق شهابی نژاد (۱۷) همسویی و مشابهت دارد. چرا که نتایج تحقیق حاضر نیز نشان می‌دهد که وضعیت ایمنی در تأسیسات و ساختمان‌های ورزشی استان کرمان در درجه‌ی متوسط، ایمنی منطقه‌ی فعالیت در سالن‌ها دارای درجه‌ی خوب و ایمنی تجهیزات مورد استفاده در سالن‌ها در درجه‌ی متوسط قرار دارند.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در نتیجه‌گیری نهایی از تحقیق می‌توان گفت که بر اساس نتایج بدست آمده از تحقیق، مشخص شد که ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد. همچنین از بین ابعاد مربوط به بهداشت اماکن ورزشی، ایمنی و بهداشت جایگاه تماشاگران اماکن ورزشی، ایمنی و بهداشت درب‌های ورودی و خروجی اماکن ورزشی و ایمنی و بهداشت رختکن و دوش‌های اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار دارد. این در حالی است که ایمنی و بهداشت سرویس‌های بهداشتی و ایمنی و بهداشت تهویه و دماساز رختکن‌های اماکن ورزشی شهرستان نمین در وضعیت مناسبی قرار ندارد. بر همین اساس در راستای بهبود ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی شهرستان نمین، موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

- ۱- در راستای بهبود ایمنی اماکن ورزشی شهرستان نمین، پیشنهاد می‌شود تا سطوح زمین ورزشی کاملاً صاف، بدون برآمدگی، فرورفتگی، گسستگی، داوای شیب مناسب، چاله‌های آب دارای سرپوش و همسطح با زمین‌های بازی باشند.
- ۲- همچنین پیشنهاد می‌شود تا پوشش دیوارها و ستون‌ها مناسب و ایمن باشد و مسر ویژه‌ای که بتوان در مواقع اضطراری برای نجات، از وسایل و لوازم کمکی به سرعت استفاده کرد در نظر گرفته شود.
- ۳- زائده‌های کوچک روی تیرک‌ها و میله‌های دروازه فوتبال و هندبال به منظور نصب تور دروازه دارای روکش مناسب مانند اسفنج یا روکش‌های نرم پلاستیکی باشند.
- ۴- نصب محافظ کتور و انشعابات گاز و برق و سایر تأسیسات خط‌ساز به صورت مناسب به منظور جلوگیری از برخورد توپ‌های ورزشی نیز پیشنهاد می‌شود و در نهایت داشتن کپسول آتش‌نشانی و آموزش نحوه استفاده از آن در مواقع اضطراری.

۵- در راستای بهبود ایمنی و بهداشت رختکن‌ها پیشنهاد می‌شود تا فاصله بین رختکن و محل فعالیت بدنی رعایت شود، کیفیت دستگاه‌های هواساز رختکن‌ها بهبود یابد، تعداد دستگاه‌های گرمایشی و سرمایشی متناسب با مساحت سالن‌های ورزشی باشد.

۶- بازسازی و رسیدگی به سیستم‌های گرمایشی، سرمایشی، صوتی، تصویری، تهویه و روشنایی سالن‌های ورزشی نیز از پیشنهادهای مورد نظر برای بهبود ایمنی و بهداشت اماکن ورزشی است.

فهرست منابع

[۱] کتبی، فرشته؛ رضوی، سیدمحمدحسین؛ اکبرزاده، حسین؛ نقی زاده، حسن. ارزیابی ایمنی و کارایی اماکن و تأسیسات ورزشی دانشگاه‌های استان یزد از دیدگاه دانشجویان. نشریه پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش، ۱۳۹۶، ۹(۳): ۱۵۵-۱۴۱.

[۲] کاشف، سیدمحمد. مدیریت اماکن و فضاهای ورزشی (شاخص‌های بهینه‌سازی در طراحی، ساخت و بهره‌برداری). تهران: انتشارات دانشگاه ارومیه، ۱۳۹۳.

[۳] جلالی فراهانی، مجید. مدیریت ایمنی و امنیت اماکن و رویدادهای ورزشی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۸.

[۴] علیزاده، ولی؛ شهلاپی، جواد و علیزاده، لیلی. بررسی وضعیت ایمنی فضاهای ورزشی روباز مدارس راهنمایی دولتی استان اردبیل. فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۱۳۹۵، ۵(۳): ۴۷-۵۴.

[۵] مظفری، سیدامیراحمد. برنامه ریزی و مدیریت تأسیسات و اماکن ورزشی. تهران: انتشارات مربع آبی، ۱۳۹۲.

[۶] غلامی ترکسلویه، سجاد؛ مهدی پور، عبدالرحمن و ازمشا، طاهره. ارزیابی وضعیت ایمنی و بهداشتی سالن‌های چندمنظوره ورزشی و رابطه آن با وقوع آسیب‌های ورزشی، فصلنامه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۱۳۹۴، ۴(۲): ۶۱-۵۴.

[۷] عبداللهی، سمانه. بررسی و تعیین الگوی راهبردی ایمن‌سازی اماکن ورزشی شهرداری منطقه ۹ تهران با استفاده از مدل ۷ اس. همایش بین‌المللی افق‌های نوین در علوم ورزشی و سلامت، ۱۳۹۸.

[۸] حسامی، لقمان؛ جلالی فراهانی، مجید و سلیمانی، خالد. تبیین وضعیت ایمنی استادیوم‌های فوتبال لیگ حرفه‌ای کشور. نشریه مدیریت ورزشی، ۱۳۹۳، ۶(۲): ۳۹-۳۴.

[9] Finch, C. Caroline. D., Hennessy. N., and Mark, S. The Safty Practices of Sporting Clubs/Centres in the City of Hume. Journal of Physical Education, Recreation and Dance: 23-24, 2014.

[10] Zazryn. T., Finch. C., and Garnham. A., Investigate safety measures at Hume Sports Clubs in Australia Is safety a priority for football clubs?. International Journal of Epidemiology. 2014, 34:113-118.

[11] Taylor. T., and Toohey. K, Impacts of terrorism-related safety and security measyres at a major sport event. Event Management. 2016, 9: 199-209

[12] Gola, M., Gaviraghi, L., Capasso, L., and Cuda. Alessandro. Design and hygiene issues in sports facilities. A pilot study which investigates fitness centres by using a multidisciplinary tool. Ann Ist Super Sanità. 2019, 55(3): 224-232.

[۱۳] صالحی، سیدمهدی. بررسی وضعیت ایمنی و بهداشت سالن های فوتبال شهر اردبیل و مقایسه با استانداردهای جهانی فوتبال، پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، گرایش مدیریت ورزشی، دانشگاه محقق اردبیلی، ۱۳۹۸.

[۱۴] عبدوی، فاطمه؛ فاتح، حسن و پاشایی، سجاد. تجزیه و تحلیل جنبه های تاسیساتی، خدماتی و بهداشتی استادیوم های لیگ برتر فوتبال ایران (مطالعه موردی: استادیوم های شهر تبریز)، چهارمین همایش ملی علوم ورزشی و تربیت بدنی ایران، انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین، ۱۳۹۷.

[۱۵] کبودانی، محمدصادق؛ دورودیان، علی اصغر و آزادفدا، شیوا. مقایسه وضعیت ایمنی و استاندارد اماکن ورزشی تیراندازی با کمان شهر تهران با استانداردهای بین المللی، نشریه مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، ۱۴۰۰، ۲۰(۵۳)، ۳۵۲-۳۴۲.

[۱۶] نادریان جهرمی، مسعود؛ پورسلطانی زرندي، حسین و روحانی، الهام. شناسایی شاخص ها و استانداردهای ایمنی سالن ها و اماکن ورزشی، نشریه مدیریت ورزشی (حرکت)، ۱۳۹۲، ۵(۳)، ۳۶-۲۱.

[۱۷] شهابی نژاد، مهدی. بررسی وضعیت ایمنی سالنهای ورزشی وابسته به اداره کل ورزش و جوانان استان کرمان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۹۱.

رویدادهای ورزشی الکترونیکی: فرصتی امیدوارکننده برای گردشگری

فاطمه عبدوی

دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

Fatemehabdavi@yahoo.com

حسین دنیاپور

دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

hdonyapour@gmail.com

مهدی همت‌جو

دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

Hemmatjou.m@tabrizu.ac.ir

چکیده

رویدادهای ورزش الکترونیکی یک پدیده پیشگامانه در سراسر جهان است. ورزش‌های الکترونیکی اکنون یک اکوسیستم چند بعدی است که شامل انگیزه‌هایی است که منجر به رقابت و توسعه صنایع مکملی می‌شود که گردشگری رویداد را پرورش می‌دهند. گردشگری رویداد با برنامه ریزی جلسات، مشوق‌ها، کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌های متعدد در زمان هجوم گردشگران کم، اثرات فصلی گردشگری را کاهش می‌دهد. بنابراین، رویدادها این ظرفیت را دارند که تقاضای توریست را به صورت جغرافیایی گسترش دهند و به هر منطقه اجازه می‌دهند تصویر مقصد خود را توسعه دهند. با افزایش علاقه‌ای که رویدادهای ورزش‌های الکترونیکی ایجاد کرده‌اند، موضوع مهم بعدی که باید به آن توجه کرد، نقش ورزش‌های الکترونیکی در زمینه گردشگری پایدار است. بنابراین، بررسی چشم اندازهای حیاتی در مدل پایداری، از جمله رویکردهای اقتصادی و اجتماعی، حیاتی است. احتمالاً تأثیر اقتصادی رویدادهای ورزش‌های الکترونیکی عمدتاً در گزارش‌ها از طریق تعدادی رویداد و درآمد مورد توجه قرار گرفته است که نه تنها ثبات صنعت بلکه رشد تجارت را تضمین می‌کند. کارکنان رویداد، فضای رویداد، مهمان نوازی و احساسات خوب در مورد حضور زنده باید هنگام طراحی یک تجربه رضایت بخش حسن برگزاری رویدادهای ورزش‌های الکترونیکی در نظر گرفته شوند.

واژه‌های کلیدی: ورزش الکترونیکی، گردشگری، کیفیت رویداد، درک رویداد، تصویر مقصد، رضایت

مقدمه

ماهیت انعطاف پذیر صنعت گردشگری احتمالاً یکی از دلایل نقش اساسی آن در اقتصاد جهانی است. در طول سال‌ها، محرک‌های جمعیتی، اجتماعی، زیست‌شناختی، فرهنگی و فناوری، تقاضای گردشگران را برای دستیابی به تجربیات جدید گردشگری شکل داده‌اند. در نتیجه، طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های گردشگری جایگزین برای افزایش تنوع در عرضه گردشگری، با تمرکز بر علایق خاص مانند ماجراجویی، رویدادها، ورزش و فرهنگ و غیره ارائه شده است [۱،۲،۳].

در سال‌های اخیر، علایق فرهنگ دیجیتال جوانان به گردشگری مبتنی بر اینترنت با محوریت بازی‌های آنلاین تبدیل شده است. بازی‌های رایانه‌ای رقابتی یا ورزش‌های الکترونیکی از یک فعالیت شرکت‌گرا به یک پدیده جهانی تبدیل شده است که بازیکنان مشتاق و تماشاگران عظیم مسابقات حرفه‌ای در سراسر جهان را مجذوب خود می‌کند [۴،۵،۶،۷]. تا سال ۲۰۱۹، گزارش صنعت Newzoo نشان داد که تعداد مخاطبان جهانی برای ورزش‌های الکترونیکی ۴۴۳ میلیون نفر بود و صنعت به ۹۵۰ میلیون دلار رسید [۸]. گزارش‌های دیگر پیش‌بینی می‌کنند که صنعت ۱،۷۹ میلیارد دلاری برای سال ۲۰۲۲ با انتظارات بالا بخشی از بازی‌های المپیک آینده باشد [۹].

ورزش‌های الکترونیکی یا ورزش‌های الکترونیکی را می‌توان به عنوان شکل جدیدی از ورزش معرفی کرد که در آن بازی‌های دیجیتال بر روی هر پلتفرمی، به صورت آنلاین یا آفلاین، به صورت انفرادی و/یا به صورت تیمی انجام می‌شود [۱۰]. این سناریوی بازی حرفه‌ای برای بسیاری از افراد، از طریق استخرهای جوایز در مسابقات یا از حمایت مالی شرکت‌ها، شیوه زندگی را فراهم می‌کند [۱۱]. علاوه بر این، ورزش‌های الکترونیکی همچنین یک نشانه چند بعدی است که شامل یک اکوسیستم است که منحصراً در محیط‌های شبیه‌سازی شده (کامپیوتر یا رباتیک) قرار ندارد، بلکه برای محیط‌های زنده (مرکزهای جغرافیایی که گردشگری را در مقصد میزبان تقویت می‌کنند) قرار دارد [۱۲،۱۳،۱۴].

محبوبیت ورزش‌های الکترونیکی اکنون به عنوان یک انگیزه جدید سفر برای سرگرمی‌های مدرن تثبیت شده است [۱۵]. علاوه بر این، همه‌گیری COVID-19 افزایش قابل توجهی در تعداد تماشاگران و بازیکنان ایجاد کرده است که هواداران آن‌ها را تبدیل به گردشگرانی مشتاق می‌کند [۱۶]. این عوامل باعث ایجاد یک روند گردشگری در ورزش‌های الکترونیکی شده است، جایی که رویدادهای حضوری در سال‌های اخیر به دلیل پتانسیل ذاتی در ترویج گردشگری در مقاصد، فراوان‌تر شده‌اند [۱۷].

به همین دلیل، چندین مقصد رویدادهای ورزش الکترونیکی را در پیشنهادات گردشگری خود به عنوان راهی برای هدایت ترافیک توریستی، به ویژه در فصل خارج از فصل، ادغام کرده‌اند، در حالی که شرکت‌کنندگان در مسابقات سازمان‌دهی شده رقابت می‌کنند، تماشا می‌کنند یا به سادگی شرکت می‌کنند [۱۸،۱۹،۲۰]. اگرچه ثابت شده است که این رویدادها جاذبه‌های توریستی سودآوری در آمریکای شمالی، اروپا، چین و کره جنوبی هستند، آمریکای لاتین با برانگیختن آگاهی در مورد صنعت ورزش‌های الکترونیکی و بهبود زیرساخت‌های گردشگری عمومی به سرعت در حال تبدیل شدن به یک بازار در حال ظهور است [۲۱، ۱۰].

۲. پیشینه نظری

ورزش‌های الکترونیکی (ESports)، همچنین به عنوان ورزش‌های سایبری یا ورزش‌های مجازی شناخته می‌شود، حوزه‌ای از فعالیت‌های ورزشی در نظر گرفته می‌شود که در آن افراد توانایی‌های ذهنی یا فیزیکی را در استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی از طریق بازی‌های ویدیویی توسعه و آموزش می‌دهند [۲۲]. با این حال، همه ورزش‌های الکترونیکی یکسان نیستند. به همین دلیل، آن‌ها در ژانرها سازماندهی می‌شوند. موارد پرطرفدار شامل عرصه‌های نبرد آنلاین چند نفره (MOBA) (مثلاً League of Legends یا Dota 2)، تیراندازی‌های اول شخص (FPS) (مانند Counter-Strike یا Call of Duty)، بازی‌های نبرد رویال (BR) (مانند Fortnite) هستند. یا (PUBG)، بازی‌های کارتی کلکسیونی (CCG) (به عنوان مثال، Hearthstone یا MTG Arena)، بازی‌های استراتژی زمان واقعی (RTS) (مانند Starcraft 2 یا Age of Empires IV)، بازی‌های مبارزه‌ای (مانند Guilty Gear Strive یا Street Fighter V)، بازی‌های ویدیویی مبتنی بر ورزش (SBVGs) (به عنوان مثال، FIFA 22 یا NBA 2k22)، و بازی‌های رانندگی (مانند F1 2021 یا iRacing) [۲۳].

امروزه، بازی‌های ویدیویی را می‌توان بر روی پلتفرم‌های مختلفی مانند گوشی‌های هوشمند، تبلت‌ها، رایانه‌ها و کنسول‌های بازی انجام داد. این محیط‌ها به سرعت فرصت مسابقاتی را ایجاد کرده‌اند که به مرور زمان محبوب شده‌اند [۱۵، ۲۴]. احتمالاً به دلیل پیشرفت‌های تکنولوژیکی در قابلیت‌های شبکه، بازی راه خود را به سمت ورزش‌های الکترونیکی باز کرده است. این کار با اتصال کنسول‌های بازی در شبکه‌های محلی (LAN) برای مهمانی‌های آخر هفته با دوستان آغاز شد. با این حال، بازیکنان ماهر، پس از یک سطح معین، نیاز به شاخه شدن به سطوح بالاتر رقابت در لیگ‌های حرفه‌ای را در یک ساختار ورزشی قابل توجه و مشروع احساس کردند [۱۹، ۲۴].

مانند ورزش‌های سنتی، صنعت ورزش‌های الکترونیکی تعداد زیادی از افراد، بازیکنان تیم، هواداران، حامیان مالی و نمایندگان شرکت‌های بازی را در مسابقات گرد هم می‌آورد [۱۰]. رویدادهای ورزش الکترونیکی (ESports) هر ساله مخاطبانی را جمع‌آوری می‌کنند که به اندازه آنهایی است که توسط بزرگترین رویدادهای ورزشی در جهان به دست می‌آید. از سال ۲۰۱۳، فینال مسابقات قهرمانی League of Legends (LoL) از نظر تماشاگران از فینال لیگ‌های ورزشی به عنوان NBA یا MLB ادغام شده است [۲۵].

تاریخچه رویدادهای ورزش‌های الکترونیکی به سال ۱۹۸۰ برمی‌گردد، سالی که در آن اولین مسابقه ملی مهاجمان فضایی در ایالات متحده برگزار شد، اولین رویداد بزرگ با تمرکز بر بازی‌های ویدیویی. توسط آتاری سازماندهی شد و ۱۰۰۰۰ نفر را در ایالات متحده گرد هم آورد [۲۶]. در طول آن دهه، بسیاری از مسابقات بازی‌های آرکید به عنوان دستاوردهای بزرگ گنجانده شدند، عمدتاً به دلیل تبلیغ عمومی سالانه آنها، زیرا این مسابقات در برنامه‌ای به نام Starcade از تلویزیون پخش می‌شد. قابل دسترسی در ۱۸ ژوئن ۲۰۲۲ همراه با سایر مسابقات و مصاحبه‌های مربوط به بازی‌های ویدیویی [۲۵، ۲۷].

۱۰ سال بعد، در سال ۱۹۹۰، اولین مسابقه‌ای که شامل جایزه نقدی ۱۰۰۰۰ دلاری بود، در چارچوب مسابقات قهرمانی جهانی نیتندو برگزار شد. قدم بزرگ بعدی در تاریخ ورزش‌های الکترونیکی در اواسط دهه ۲۰۰۰ رخ داد، از جمله ایجاد اولین انجمن‌های ورزش‌های الکترونیکی که امروزه شناخته شده‌اند. نقطه عطف دیگر در تکامل رویدادهای ورزش‌های الکترونیکی، راه‌اندازی پخش زنده بود که در سال ۲۰۰۷ در وب‌سایتی به نام Twitch ظاهر شد. این امکان را برای بازیکنان حرفه‌ای و مسابقات فراهم کرد تا به جای تلویزیون، به صورت آنلاین پخش شوند [۲۵]. در واقع، این سایت پلتفرم پیشرو در آمریکا، اروپا و آسیا است، جایی که حرفه‌ای‌سازی پخش زنده همچنین منجر به رشد سریع انتخاب‌های شغلی شده است [۲۸].

از آن زمان، رویدادهای ورزش‌های الکترونیکی به رشد خود ادامه داده‌اند و در میان رویدادهای عظیم فضا به دست آورده‌اند، به عنوان مثال، فینال جام جهانی لیگ افسانه‌ها، که در سال ۲۰۱۸ در اینچئون (کره جنوبی) برگزار شد و بیشترین مخاطب را با ۲۰۵,۳۴۸,۰۶۳ بیننده به دست آورد [۲۹]. ورزش‌های الکترونیکی به یک زمینه مطالعاتی بسیار پربار تبدیل شده‌اند که از صحنه‌های رقابتی بازی‌های ویدیویی تا حرفه‌ای شدن آنها به عنوان ورزش‌های الکترونیکی را شامل می‌شود [۳۰]. ورزش‌های الکترونیکی اکنون یک اکوسیستم چند بعدی است که شامل انگیزه‌هایی است که منجر به رقابت [۳۱] و توسعه صنایع مکملی می‌شود که گردشگری رویداد را پرورش می‌دهند [۳۲، ۳۳، ۳۴].

گردشگری رویداد با برنامه ریزی جلسات، مشوق‌ها، کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌های متعدد (MICE) در زمان هجوم گردشگران کم، اثرات فصلی گردشگری را کاهش می‌دهد. بنابراین، رویدادها این ظرفیت را دارند که تقاضای توریست را به صورت جغرافیایی گسترش دهند و به هر منطقه اجازه می‌دهند تصویر مقصد خود را توسعه دهند. کشورهای پیشرو در گردشگری رویداد در سراسر جهان، به استثنای ایالات متحده، عمدتاً اروپایی هستند. با این حال، اروپا بیشترین تعداد رویداد را در هر منطقه دارد و پس از آن آسیا و آمریکای شمالی قرار دارند. در آمریکای لاتین، افزایش تعداد رویدادها بین سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۹ مشهود است. از کشورهای پیشرو در این منطقه می‌توان به برزیل، آرژانتین، مکزیک، کلمبیا و شیلی اشاره کرد [۳۵، ۳۶، ۳۷].

اگرچه ورزش‌های الکترونیکی ریشه در مصرف دیجیتال دارند، اما جهش آنها از فضای مجازی به فضای فیزیکی بیشتر از طریق میزبانی رویدادهای رقابتی گسترده‌تر با تأثیر بین‌المللی بیشتر اتفاق می‌افتد. علاوه بر این، ارتباط بین شهر میزبان، شرکت برگزارکننده و حامیان مالی آن، رویدادهای حضوری را به جاذبه‌های گردشگری نه تنها برای ورزشکاران حرفه‌ای و طرفداران آماتور، بلکه برای اعضای مهم یا ذینفعان صنعت، مانند مربیان، فعالان، تبدیل می‌کند. روزنامه نگاران، بازرگانان، و غیره [۱۷، ۱۹].

با افزایش علاقه‌ای که رویدادهای ورزش‌های الکترونیکی ایجاد کرده‌اند، موضوع مهم بعدی که باید به آن توجه کرد، نقش ورزش‌های الکترونیکی در زمینه گردشگری پایدار است [۴۰]. بنابراین، بررسی چشم اندازهای حیاتی در مدل پایداری، از جمله رویکردهای اقتصادی و اجتماعی، حیاتی است. احتمالاً تأثیر اقتصادی رویدادهای ورزش‌های الکترونیکی عمدتاً در گزارش‌ها از طریق تعدادی رویداد و درآمد مورد توجه قرار گرفته است که نه تنها ثبات صنعت بلکه رشد تجارت را تضمین می‌کند [۴۱]. به عنوان مثال، در سال ۲۰۱۹، ۵,۴۳۲ تورنمنت ورزش الکترونیک در سراسر جهان برگزار شد که